

Nro. 21.

A' FELS. R. TSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Septembernek 12-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

*A' Német Országban S—ben volt lelki atya, és a'
Luther fordítása magyarázója az Eliséumban.*

Ertésekre esvén, a' már régtől fogva, az *Eli-
séumi* mezőken mulatozó írásokat magyarázó
70 böltseknek, hogy ámbár ők a' felső világról
el-költöztenek legyen is, de még is tanáltatnak
a' felső világon olyanok, a' kik ámbár nem közül-
lök valók legyenek is, de az írások magyarázatjá-
hoz nyúlni bátorzkodnak, és hogy közelebbről, a'
Német Orzági S—ben volt lelki atya is ezen déák
imádságot: *Da pacem Domine* etc. meg akarván
magyarázni, azon ugyan próbát tett, de hibáson,
mivel az előre fel-tett *clavissa* szerént, az a'-nak

tsak egyet, és nem ötöt kellett jelenteni, melly szerént az imádság végén lévő *Amen* szó nem 52-töt hanem csak 12-töt jelent; ezen fel-indulván a' 70 böltsek, az S—si lelki atyát számadásra kezdék szorítani, hogy a' maga sarlóját, miképen merte vólna a' más búzájába vágni, és hogy mért vólna az irás magyarázatjához fogni, holott az irások már úgy meg-vagynak magyarázva, hogy azokat többé nem magyarázni, hanem csak olvasni kelletik. Erre mond a' lelki atya, az igaz hogy a' régi időkben az irások magyarázotja, csak a' ti dolgotok vólt, de meg lévén most a' felső világ állópattya változva, és az irás magyarázatjában, az eddig tartott privilegiumokat, továbbra meg szenvedni sokan nem akarván, hogy én is, az elébb is említett déák imádság' magyarázatjához fogtam, azért tellyességgel nintsen rajta mit tsudálkozni, melly magyarázatom, hogy az igazsághoz leg közelebb járúlónak lenni láttzik, onnan is ki-tettzik, hogyha az *Amenben* lévő *a* betű egyet tenne, a' szerént a' magokra hangzó betűkből, vocalisokból ki-hozott summa, csak 1757-re menne, hogy pedig az ezután kötendő békesség, a' már ez előtt 40 esztendővel el-múlt időben köttettség-meg, hogy a' lehetetlen dolog, azt minden ember által látja; de továbbá, azon déák imádságot *Luther* fordítván, annak végire az *Ament* nem magyar vagy déák, hanem német betűkkel tette vala, melly szerént minthogy a' német *a*, az *u* betűhez hasonlónak lenni láttzik, azért az *Amenben* lévő *a* betűt annyival is inkább *u* betűnek vehettem, mivel, ha azt *u* betűnek nem vettem, hanem *a*-nak hagytam vólna is, ezen betű az egész imádságban ötför fordulván elé, az egyes szám helyett méltán 5-töt tettem, és így a' békesség iránt való magyarázat, éppen ezen mostan folyó esztendőre esik, melly hogy úgy legyen, hogy azt a' felső világon sokan kívánnyák, abban tellyességgel semmit nem lehet kétkedni. — Minden tselekedeteknek pedig számtalan sok következései lévén, hogy a' felső világ mostani történeteinek is következései fognak len-

ni, azt senki sem tagadhatja, de én többé, sem az irás, sem pedig a' tselekedetek magyarázatjokhoz tellyességgel nem fogok, hanem minthogy a' magyarázás, vagy jövendölés, a' felső világon is a' ti foglalatosságatok vólt, azért a' magyarázás végett, ezen újjabb történeteket közlöm veletek:

Frantzia Respublika.

A' *Páris* kö falait olyan nyomtatott tzedulákkal kezdték bé-raggatni, a' mellyek által az ügy neveztetett patrióták, a' fel-támodásra ösztönöztetnek, és a' *Párisi* levelek közül egyik azt jövendöli, hogy az 500 személyekből álló tanátsba, rövid idő alatt olyan dolog fog véghez vitettetni, a' mellyből még nevezetes következesek fognak szármozni. — A' Jákobinusok a' fel-támodásra való nézve, ismét Klubokat kezdettenek tartani, kik közül némellyek, a' képeket áruló boltokba menvén, ott a' *Bonaparte* képit öszve szaggatták, hogy az által a' katonákat haragra ingereljék. — A' Jákobinusok most már azokra ijesztettenek réa, a' kik, általak mind a' két tanátsot félelembe ejteni igyekeztenek vala. A' *Ba-boeuf* barátjai nagyon kezdték a' fejeket fel-emelni, de a' Politzia is azokat nem bé hünt szemekkel nézi. A' Frantzia Ország déli része felöll azt irják, hogy az, a' mostani Constitutió meg-óltalmazását tökéletesen el-végzette vólua magában, mellyre való nézve, hogyha a' törvénytévő test valaki által gonoffzal illetetnék, készek az oda való Departementumok, mellette fegyvert fogni. — Az 500 személyekből álló tanátshoz *Siméon*; a' vének tanáttsához pedig *Lasond Ladebat* vállasztattanak Praesesekké. — Az Orzágon kívül lévő dolgokra ügyelő Minister rend szerént való költségére, a' közelebb való fél esztendőre 1,508,103 livrák, a' rendkívül való költségekre pedig 500,000 livrák rendeltettenek. — A' *Portugalliával* való békesség kötésbeli articulusok, már a' vének tanáttsában is fel-ólvastattanak, és ezen tanáts az Aug. 24-kén tartott ülésiben, a' hiteket

le nem tett papok ellen hozattatott törvény el-törlését helyben hagyta. — A' *Párisi* levelek azt hirtelik, hogy *Korsikában*, *Sárdiniában*, és *Kap-rarában*, igen veszedelmes pestis kezdett volna uralkodni, annakokáért a' *Génuával*, *Livornóval*, 's több más hellyekkel való communicatiótól egészen el-szakasztattanak volna. — A' Directo-riumnak, Polgár *Revelliere-Lepaux* tétettetett Prae-sessévé. — A' *Lombardiába* gyűjtött rajzolatokat, képeket, ritka könyveket, a' természet historiá-jára tartozó dolgokat 17 szekerekkel vitték *Páris-ba*. — A' szerentsétlenül el-esett Generál *Marceau* édes anyja, egyedül tsak a' fijától tápláltatván, a' néki nyújtandó segedelemre való nézve, Aug. 21-kén adott egy Instántziát az 500 személyekből álló tanátshoz. Ezen alkalmatossággal élni akar-ván Generál *Jourdán*, hogy az ifjú nagy vitéz sir-halmait virágokkal ékesittse-fel, mond *Jourdán*: *Marceau* az én barátom, ő nékem fegyvert viselő társam vólt, én pedig az ő Generálja vóltam. — Mar szinte egy elztendeje lészén, hogy ő, a' tisz-tesség és betsüllet ágyában meg-halálozott, a' kin mind az ő baráttyai, mind pedig az ellenség eléggé tsudálkozni nem győzött; nem vólt ugyan is még ő 27 elztendős, 's még is már *Vendéében*, a' *Flerusnál* való, és több más ütközetekben is a' maga vitézségét ki-mutatta vala. — A' *Sieg* vizé-nél való ármádiát is ő fedezte, a' ki egynéhány tisztektől követtette, midön az ellenség meg-kém-lelésére ment volna, egy *Tirolisi* stuttzos, az ő Generálisi tzimeréről meg-ismérvén ötöt, egy fa háta megül tzélba vélzi, és halálos sebet ejt rajta, a' kit a' Császári katonák hadi fogollyá tévén, és *Altenkirchenbe* vivén, mind a' Császá-riak, mind pedig a' *Frantziák* el-felejtkeznek azon, hogy ők egyik a' másik ellenségei, és a' *Marceau* segedelmére futnak. — Generál *Kray* is, az *Austriai* öreg vitézeknek egyike, a' ki *Mar-ceau* ellen két kompániában dolgozott vala, egy oráig tartván *Marceaut* az ő karjai között a' nél-kül hogy tsak egy szót is szolhatott volna, gön-nyeinek záporával áztatta a' maga ortzáját, melly

alkalmatossággal a' méj halgatás, sokkal többet fejezett ki ottan, mint akármelly nagy ékesen szollás — a' kinek sebeiből való meg-gyógyittására, *Károly* Hertzeg is a' maga leg első Doctorát el-küldette vala. De a' mesterségeknak, és a' barátságoknak minden fáradozásai haszontalanok lévén, az ifjú nagy vitéz, 5 napokig tartó szenvedései után, az Austriai és Frantzia vitézek-től meg-könyveztetve meg-hólt, és a' *Koblentzi* sántzokkal körül vétetetett tábor helyben el-tettetett. — Az *Alposi* ármádia, a' melly eddig nagyobb részint *Sávojabán* fekütt vala, az Olasz Országi ármádiával egyesítettvén, ez által az Olasz Országi tábor 20,000 emberekkel nevekedt-meg.

Azon katona tiszteknek, a' kik szabadsággal lévén el-botsáttatva, *Párisba* mulatoztanak, olyan parantsolat adattatott-ki, hogy 24 óra alatt *Párisból* ki-takaradjanak; az ármádiától szabadsággal botsátott katonák pedig, minden haladékon kívül a' magok kompániájokhoz vissza térjenek.

Olasz Ország.

Az *Olasz Ország* széliről vett leveleink, a' Cs. Kir. ármádiát, 109 bataillonokból, 68 kompánia gyalogságból, és 96 eskadron lovasságból állani hirtelik. — Ezen nagy corpusnál 2 Fegyver-Tármesterek, 12 F. M. Lieutenántok, 29 Generál-Máajorok, és 137 ágyúk vagynak. — A' dolgozó ármádia bal szárnya, a' Fegyver-Tármester Gróf *Wallis*; a' jobb szárnya pedig, a' F. M. L. *Hotzean* vezérlések alá vagyon bizattatva. Egymás rend-béli corpusnak, F. M. Lieutenánt Gróf *Haddik* az előlljárója; a' reserva ármádiát Fegyver-Tármester Báró *Tertz*y vezérli; *Tirolisban* egy corpust, F. M. Lieutenánt Báró *Kerpen*; *Istriában* egymás corpust, Generál-Máajor *Köblös*; a' *Dalmátziában* lévő sereget pedig, Generál-Máajor *Rukavina* vezérli. — A' *Görtzi* levelek tartása szerént, Aug. 31-kén, *Udinéban*, a' Nápolyi követnél ebédelt *Bonaparte*, más nap pedig ottan igen nagy Con-

ferentziát tartott, a' mellynek, a' mint mondják, jó következése lett volna.

A' Frantziák, Aug. 10-két, *Mántuában* is nagy solennitással meg inneplették. Az Olasz Országi újj Respublikák, a' mindég keményen uralkodó marha dőgi miatt felette sok károkat szenvednek. — A' mint *Rómából* Aug. 18 kán írják, az oda való dolgok állapottya még mind kétséges, és hogy a' nyugalom fenn tartattathassék, azon város őrizetre rendeltetett vitézei, testel lélekkal rajta vagynak. — Frantzia Generál *Murat*, Aug. 14 kén érkezett meg *Rómába*, a' kihez ottan minden tisztelettel viseltetnek. — A' *Nápolyi* püspökségek ki nevezése iránt, a' *Nápolyi* Király és a' Pápa Ő Szentsége között forgott kérdés, a' *Nápolyi* Király részére végezödvén-el, azonnal mintegy 48 helységekbe, a' püspökségekre való személyeket a' Király Ő Felsége nevezte-ki.

A' *Bassanói* Congressusban, a' *Feltre*, *Bel-lunó*, *Cadore*, *Trevisó*, *Coneglianó*, *Pádua*, *Polesina di Rovigó* és *d'Adria*, *Vicenza*, *Bassanó*, *Vérona*, *Cologna*, és a' *Laguanói* Deputatusok, egyet értőleg azt kívánták, hogy a' *Cisálpinai* Respublikával egyesítettessenek, a' melly kívánságban, a' *Brescia* és *Velentze* lakossai, őket megelőzték vala. — A' *Cisálpinai* Respublika Ministereivé, a' külső udvarokhoz ezek neveztettenek-ki: *Caleppi* megyen *Madridba*; *Magnani* *Turinba*; *Belmonti* *Florentziába*; *Adelasió* *Helvétziába*. — A' *Scutari* *Basa*, a' *Cisálpinai* Respublika Directoriumához a' végett küldött egy követet, hogy az, a' Respublika Directoriumával valamelly fontos politikai tárgy iránt conferentziát tártson. — *Morgó* vagy *Amorgóban*, és *Cándiában* (a) is, a' szabadság izele kezdett funi.

(a) Két szigetek a' közép tengerben, mellyek közül *Cándia* igen nagy sziget, a' melly mikor a' *Velentzeieké* volt, négy fő várossal lévén, u. m. *Cándia*, *Cána*, *Retinó* és *Settia*, 4 igaz-

Velentzéből Aug. 23-kán így írnak: Ezen en-
nekelőtte virágjában volt városnak, mind belső,
mind pedig külső szükségei napról napra mind
nevekednek, és már is arra jutottunk, hogy a'
kenyérben és a' borban ki-mondhatatlan szüksé-
get szenvedünk. — A' *Páduai* és a' *Trévisói* Mu-
nicipalitások nem akarják meg-engedni, hogy ezen
kéi dolgok, az ő határaikból ki-vitettessenek. —
Ezen város szükségire vagy 3000 zsák gabona
iránt *Contractus* is készítettett vala, de azoknak
el-hozathatásokra, Frantzia Generál *Massena* pas-
sust adni nem akart, ámbár annak meg-nyerése
végett, Generál *Baraguy d'Hilliers* magát közben-
vetette legyen is, mellyre való nézve, a' mi Mu-
nicipalitásunk már egy Kurirt küldött-el Generál
Bonapartéhoz. — Más felől a' rettenetes nagy
félelem vett körül minket, mivel 72 vigyázok, és
ezen vigyázok mellé 6 Commissariusok a' végett
rendeltettek-ki, hogy ezek a' Polgárok minden
lépésekre vigyázzanak, és mindent ki spioniroz-
zanak. — Tegnap is a' Politzáj Praesesse, a' mi
újság íróink közül egyet csak azért tétetett áres-
tomba, mivel ő is, a' más közönséges levelek
után, azt írta vala bé a' maga levelibe, hogy a'
békesség már meg-köttetett volna, és hogy a'
Velentzei Status, az Austriai Ház birodalma alá
fogna menni. — *Imolában* annak kezdvén hire
futamodni, hogy azon város újjonnan a' Pápa Ő
Szentsége birodalmába fogna menni, ezen a' nép
fel-zendült, mellynek le-tsendesítése, és a' béké-

*gató székekre is volt fel-osztattatva. — Ezen
sziget már most egészen a' Törököké 1715-től
fogva, a' mikor Suda és Spinalonga nevezetű
két várokat a' Velentzeiektől el vettének volt.
Ezen sziget lakossai nagyobb részint Görög, a'
többi pedig a' Mahumed vallásán valók. Fő
várossa Cándia, a' melly ez előtt jól meg volt
erössítve, és kikötő helye is derekas volt; de
1645-től fogva 1669 ostromoltatván a' Törökök
által, majd egészen el-pusztítottatt vala.*

telenek meg-zaboláztatások végett, Frantzia Generál *Guiscardnak* igen kemény Manifestumat kellett ki-adni. — A' *Génuai* levelek tartása szerént, Augustusnak az elein, két Frantzia püspökök érkeztenek vala meg *Génuába*, a' kik Frantzia Minister *Faypoulthoz* menvén, azután 8-dikban *Livornóba* mentenek által, a' honnan, az iránta való vélekedés szerént, azért fogtanak *Rómába* meoni, hogy a' tartatandó Conciliumjoknak tárgyait, Ő Szentségével közöljék.

A' *Turinba* lévő Frantzia követ, Polgár *Miot*-hoz, Aug. 13-kán két rendbéli Kurirok érkezvén-meg egyfzersmind *Párisból*, azután a' követtség-beli Secretariustól kísértetve, Polgár *Miot Májlandba* ment által. — A' Generál *Bonaparte* parantsolatjára, *Bergámó* is, a' hozzá való tartományával együtt, *del Serio* Departementum nevezete alatt, a' *Cisálpinai* Respublikával immár egyesítettett, a' melly az *Oglio* vizéig terjed-ki, és a' *Valle Canonica* és *Palazzuolu* nevezetű helységeket is, a' mellyek azon viz jobb partyán fekszenek, magában foglalja.

A' *Rómában* lévő tsendesség fenn tartására való nézve, a' linea és polgárokból álló truppok, olyan parantsolatot vettének, hogy magokat minden történetre készen tartsák; azon könnyű lovasok száma pedig, a' kik a' Pápa Ő Szentsége körül való szolgálatban foglalatoskodnak, completiroztatni fognak. — Ezek közül haton, minden éjtszaka, a' Pápa Ő Szentsége lak szóbáján kívül való szóbába, haton pedig, a' kapuba állanak strásán. — A' *Portugáliába* küldendő gyermek ruhákat, a' Pápa Ő Szentsége meg-szentelvén, annakutánna a' közönséges nézésre ki-tétettének.

Livornóból azt irják, hogy a' Pápa Ő Szentsége Birodalmából 13 hajókkal el-vitt mesterség darabokkal, státuákkal, képekkel, 's több a' félékkel, 4 hadakozó hajókkal kísértetve, August. 15-kén érkeztenek volna meg a' *Mársiliai* kikötő helybe, mellyek onnan *Párisba* vitettetvén, azon *Museumba* fognak rakattatni, a' mellybe a' több

meg-hódoltatott Országokból öszve gyűjtött hasonló mesterség darabok rakattattanak.

Nagy Britannia.

Kadix környékéről, Lord *St. Vincent*től, az Admirálitáshoz küldött újjabb tudósítások azt hirlelik, hogy ő *Contre-Admirál Nelson* 3 linea hajókkal, és 8 fregattákkal együtt, a' Spanyol Országi, *Tenerissa* nevezetű sziget meg-hódoltatására küldötte volna ki. — Ezen sziget a' kánáriai szigetek közül a' leg elsőbkek közül való, termékeny, népes, és igen jól mivelt, mellynek hossza mintegy 45 a' széle pedig 20 mért föld. — A' benne lévő leg nevezetesebb helységek, *Láguma Oratava*, és *Santa Cruz*, és ezen két utólsóbb városoknak derék kikötő helyei is vagynak, és a' *Clima* is igen egészséges. — *Santa Cruz* azon 12 kánáriai szigetek Spanyol General-Gubernatora lakhelye, a' mellyek 1796-tól fogva, a' Spanyol Udvarhoz tartoznak, és a' mellyek közül a' leg közelebbről való is, az Afrikai kikötő helyekhez, 40 mért földnyire van. — Ezen szigetek lakosságait, mintegy 170,000 emberekre vetik. — *Londonban* azzal kezdettenek már némelylek magoknak hizelkedni, hogy *Tenerissa* szigetét, a' melly az Anglusok kereskedésekre való nézve igen nevezetes nyereség lenne, a' Spanyoloktól annál könnyebben meg lehet venni, mivel a' Spanyoloknak ottan igen kevés hadi erejek, és készületek vagyon. — A' *Portugallia* és *Frantzia* Ország között kötött békesség hire meg-vitettetvén *Londonba*, az oda való Admiralitas is, azonnal új rendeléseket küldött Lord *St. Vincent*nek,

Német Ország.

A' *Rénus* alsó mellyekiről Aug. 25-kén. *Koblentzben* és *Koloniában*, újjra fel-akarván szedni a' *Frantziák* a' régi *Contributió*beli restantziát, azért *Koblentzben*, az egész Magistratust egynéhány napokig tartották házi árestomban, *Koloniából* pedig az igazgató két Polgármestereket, két tisztj

társokkal, két *Sindicussal*, és egy tanátsbeli személyel *Bonóniába* vitték által, holott a' fog házba egy éjtszaka vóltanak, más nap pedig, némelly privatus emberek házaihoz szállittatván, kemény őrizet alatt tartottattanak. — Aug. 23-kán a' *Koloniai* Magistratusba menvén a' Frantzia Substitutus Commissarius, azt kívánta, hogy a' Status jövedelméről való számadást adják elé néki, a' kinek a' több magistratualis személyek azt felelték: Generál *Hoche* a' *Koloniai* igazgatás formáját, minden ki-vételen kívül a' régi állapottyába vissza tétetni rendelte, és ők a' magok Statussok régi alkotások mellett változhatatlanúl meg-kivánának maradni, melly szerént a' már helyben hagyott jussaikból, az egész polgárságnak meg-egyezésén kívül, semmit is el-vefzteni nem akarnak.

Hanauból August. 31-kén. Azok az Austriai truppok, mellyek *Vormatziában* ben és mellette, *Rheintürkheimnél* és *Guntersblumban* kántoniroztanak, Aug. 21 és 22-kén, sátorfaikat fel-szedvén, a' *Schwetzingeni* tábor felé indúltanak útra. A' *Laszi* 2 bataillonjai, és a' *Kinszky Ferentzéből* is egy bataillon, Aug. 28-kán indúltanak-ki *Máintz*-ből ugyan azon táborhely felé, egynéhány napok előtt pedig, a' *Máintzban* lévő Imperialis truppoknak egy része olyan parantsolatot vett vala, hogy minden tábori eszközeiket rendbe vévén, a' mint azt az újjabban vett hirek is erössittik, azon várostól nem messzire *Höchstheim* környékén, egy különös táborba szállván, magokat a' fegyverben szorgalmatosan gyakorolják.

A' *Rénus* bal partyán való helységeekben, olyan nyomtatott tzedulák kezdettettel fel-raggatni, a' mellyek által a' nép arra ösztönöztetik, hogy magát vagy a' Frantzia Respublikához tsátolja, vagy pedig hogy ők is, mint Olasz Országban a' *Cisálpinaiak*, különös Respublikát állítsanak-fel, de a' népnek ezek közül egyikhez sintsen kedve. — *Bonnból* Aug. 14-kén, minden katoná Kommandánsokhoz olyan parantsolat küldettett, hogy a' nyomtatásbeli szabadságot óltalmazni el ne múlassák.

A' Prussziai Király, a' Hesszen-Kasszeli Landgrófat, a' Vésel várossa és vára Gubernátorává nevezte-ki. — A' közelebb múlt esztendőben Aug. 22-kén, a' Károly Hertzeg vezérlése alatt, Schwarzenfeldnél nyert győzedelmes tsata emlékezetire, Töplitztől nem messze Schönhofban, Gróf Czernin Rudolf, az oda való úgy nevezett Anglus kertben, egy 80 lábnyi magasságú köből készített Obeliscust akar emeltetni, mellynek fundamentum köve, Aug. 11-kén, a' Sachsen-Tescheni Hertzeg, és Mária Christina Hertzeg Asszony jelenlétekben vettetett-meg. — Breslauban, Aug. 19-kén olyan kemény szélveszes idő vólt, hogy miatt az élő fák tövekből ki-szaggattattak, egynéhány házok öszve rontattattak. — A' Koblentzikekre vetett Contributióból, az oda való lakosok 100,000 livrákat küldettenek által Bonóniába a' Frantziáknak.

Elegyes Tudósittások.

Gen. Hoche nemtsak Coloniát sartzoltatja a' Contributióval, hanem a' klastromokat is, a' melylyektől a' kész pénzt erőszakason is ki-tsikortatja. Párisba azt kezdték beszélleni közönségesen, hogy azon le Sancy nevezetü drága gyémántnak, a' melly mintegy 10—12 millió livrákra betsültetett, és a' mellyet tsak a' nagy solennitások alkalmaságával szokott vólt viselni XVI-dik Lajos Király, ilyen nevezetes fatuma történt vólna: Hogy a' mostani Frantzia igazgató szék, egy meg-bizott személynek, a' végett adta vólna azt a' kezibe, hogy az északi udvarok közül egyiknek adja által; de ezen meg-bizott személy, a' gyémántal együtt Blankenburg felé vévén az utját, a' hol XVIII-dik Lajos múlat, azt néki adta által azon jelentés mellett, hogy az, tsak egyedül ötet illeti. Londonból írják, hogy az Admirál Mazarédó Kadixi kikötő helyben lévő flottájánál, a' mátrozok között veszedelmes fel támodás történt légyen. — A' Berlinben lévő Török követ, a' mesterségéről hires Ungernek, olyan Commissiót adott, hogy az Arabiai betüket attzélból a' végett mettzené-ki,

hogy azok által *Arabs* betűket öntetvén *Konstánztzinápolyban*, ottan az *Arabs* nyelvben könyvnyomtató mivhellyet is állithasson fel. — A *Svétziai* Király Aug. 21-kén *Berlinben* vólt, onnan pedig *Stralsund* felé vette az utját.

Sávoyában egy nagy fenyves erdő megtalálván gyúlni, a' szél a' tüzet annyira gerjesztette, benne, hogy 5 darab erdők, 20 óránnyi földön mind hamúvá égtenek, a' fő város *Chamberi* pedig, a' melly erdőkkel vólt körül vétettetve, a' meg-emészto tűz tengeretől vétetett vala környül. *Fiume* és *Triest* között is valamelly *Cameralis* Jószághoz tartozó erdő megtalálván gyúlni, még eddig tellyességgel ki nem ólthatták belölle a' tüzet. — A' *Texeli* flottának egy része, az Anglusok meg-kémlelésekre indulván-ki, az Anglusoknak 26 hajói azonnal tsatához készült rendbe állottanak, a' mellyek a' *Texelből* ki ment hajókra úgy réá ijesztettenek, hogy a' töllek való félelem miatt, alig tudták magokat nyakra före villzá húzni. — Azon sok ezer posztó darabokat, melyeket a' *Frantzia* Directorium Német Országból vitetett *Párisba*, rész szerént drága kövekkel, gyémántokkal, rész szerént pedig a' békesség kötéséből gyűjtött summa pénzekre való assignatiók által szándékozik a' Directorium ki-fizettetni. A' *Párisi* Cavalierok mostani módi köntösök egy kaputból, újjas mejre valóból, és hosszú (majd magyar módra készült) nadrágból áll, mellyeknek a' posztója felette durva, de az ingek a' leg fájinobb *Hollandiai* gyóltsakból készültek, melyeknek nintsen sapotlijok (*Schabeau*), hanem az ingek gallérjai arannyal varattattak. — Parokát olyant viselnek kinek a' millyen színú az ábrázatjához illik, azért némellyek veres, mások kék, sárga, vagy zöd szín parokát tesznek a' fejekre. A' felestököm rostéljon sült sertés veséből áll, a' ki pedig módi felestökömet nem akar enni, egy darab kappan hussal is meg-elégzik, de a' kávénak, vagy a' tsokoládénak még tsak hire sintsen. A' *Velentzei* *Frantzia* katonák között, veszedelmes nyavalyák kezdvén uralkodni, ezt tartják

főbb okának lenni, hogy a' Frantziák *Pálmanuo-*
vából és *Velentzéből* is ki-takarodtanak, és hogy
 helyekbe a' *Cisálpinai* katonaság ment őrizetre.
 A' *Nápolyi* Király azt tudakozván *Actou* Gene-
 ráltól, hogy az Olasz Ország mostani állapottyá-
 ról mit gondol, erre mond a' Generál: Felséges
 Uram! A' ki az Olasz Ország stiblijét most a' lá-
 bára kezdette húzni (tzéllőzés az Olasz Ország
 fekvése formájára) tsak a' héjja, hogy a' sarkán
 egyet nyomittsan, 's mingyart egésszen fel lessz
 húzva a' stibli. — *Párisból* Aug. 27-kén azt írják,
 hogy a' Telegrafus *Lilléből* azt a' hirt vitte volna
 oda, hogy az Anglia és Frantzia Országok között
 való békesség praeliminaris articulussai subscri-
 baltattanak volna, de még eddig ezen hirt töké-
 letesen igaznak tartani nem lehet, mivel a' hiva-
 talbeli tudósittások ez iránt még semmit sem
 emlékeznek.

A' Pápa Ő Szentsége egészsége nemtsak az
 hogy majd egésszen helyre állott, hanem az ábrá-
 zatjabeli színét is majd vissza nyerte. — A' *Ve-*
lentzei kereskedők, a' kik között nem kevesen
 vagynak németek is, a' Császári Birodalomba
 kezdettének által költözödni. — A' békesség fe-
 jedelmenék Alkudianak, a' Király parantsolat-
 jára olyan tiszteletet adnak a' katonák, mint
 szintén a' Királynak, és a' Királyi familiának. —
 Egy *Véronai* specificatió szerént, Aprilistől fogva
 lévén a' Frantziák azon városba, a' város réájok
 tett költsége mintegy 9 millió livrákra megyen,
 azon ezüst edényeken kívül, mellyeket a' hadra
 tett költség titulussa alatt el-ízedtenek, és a' mely-
 lyek mintegy 11 mását nyomtanak. — A' *Rénus*
 mellyékin a' hideg lelés nagyon kezdett uralkod-
 ni, de a' mint írják, nem veszedelmes. — A' Fran-
 tzia Ország mostani állapotját, a' *Quotidienne* ne-
 vezet alatt járó *Párisi* újság levél szerzője ilyen
 grammaticus stylussal írja-le: En félek, te félsz,
 ő fél. Mi felünk, ti féltek, ők félnek, a' melly
 rövidebben tsak annyit téfzen, hogy Frantzia Or-
 szágban most mindenek félnek. — *Brüsszelen* Aug.
 24-kén, mintegy 900 emberekből álló gyalogság

ment keresztül *Valenciennes* felé. — *Pálmanuov* várba 3000 *Cisálpinai* katonaság szállott-bé.

Magyar Ország.

Zemlinből Aug. 26-kán. A' Bánátban *Lugos* mellett, ilyen minden emberiségen kívül való rettenetes gyilkosság történt nem régiben. — Egy bizonyos Tisztartó, nyomokban akadván a' tolvajoknak, a' maga Pandurjaival azoknak felvadásokra indúlt vala, de ezt a' tolvajok valami úton módon meg-sajditván, ök is a' láb alóll való elébb állásra, időt nyertenek magoknak, melly szerént a' Tisztartó, a' maga szándékában nem boldogúlhatott. A' tolvajok pedig keményen megharagudván a' Tisztartóra, olyan öszve esküvést tettek, hogy mind a' Tisztarton, mind pedig az ő Pándurjai közül egyiken, a' ki igen tehetős ember vólt, bősűjokat fogják állani, mellynek annál könnyebben való véghez vitele végett, olyan időre várakoztanak a' tolvajok, a' mikor a' Tisztartó, a' maga segedelmére kevés embereket hívhatott öszve. Ekkor azért réá rohanván a' tolvajok, minden irgalman kívül agyon verték, és azután a' mi tehetsége vólt, azt mind elragadozták. — Ennekutánna a' Pándurra leselkedvén, a' ki külömben igen resolutus és kemény ember vólt, azért a' tolvajok is véle könnyű szerrel meg-birkozni nem igen mérészlettek, de végtére, *Lugostól* nem messze, egy fogadóban réá találván, azzal réá rohantanak, a' ki magát ámbár sokáig keményen óltalmazta légyen is, de utóljára erejéből ki-fogyván, azzal a' földre le esett. A' tolvajok pedig, kezét lábát öszve-kötöztvén, annakutánna a' szemét szurták-ki. De ezzel sem elegendenek-meg, hanem a' vállán meg-metztvén a' bőrit, azt a' sarkáig le-húzták, azután pedig mind addig verték, mig kegyetlen kinjai között meghólt. Ezen hallatlan kegyetlenségen minden emberek meg-rettenvén, arra ösztönöztettek, hogy a' természetnek azon mentskait a' tolvajokat felkeressék. És már a' jó rendelések meg-tétet-

vén, minden gyanús emberek után keményen vizsgálodnak, és a' kik a' tolvajságokon, tsak legkissebb részben is utól érettettetnek, azonnal példáson meg-büntettetnek. — *Mitrov tzban* az illetén gonofzttévők közül egynéhányan exequaltattak, és rajtok kívül még egynéhányon vannak, a' kik hasonló büntetés el-vételire várakoznak, és hogy eddig is életben hagyattattanak, a' tsak abból esett, hogyha a' tolvajok közül valaki még el-fogattathatnék, velek confrontaltathassék, és addig is az ő gonofz társai közül, hogy másokat ki-adjanak, arra vitettethessenek. — Az eddig el-fogattattak között olyan tehetős emberek is vagynak, a' kiktől tellyességgel nem hihette volna az ember, hogy ők a' tolvajok *Complotjaikba* elegyedjenek, vagy or gazdák légyenek.

Egymás ugyan tsak *Zemlini* levélből azt olvassuk, hogy minekutánna a' rebellisek, a' *Belgrádi Basára*, az ő visszafelé menő uttyában másodszor is réá ütettének volna, ekkor a' Basa meg-verettetett, és több emberei, a' tsata piatzon maradtanak. A' Basa egynéhány tiszteivel elfutott, a' kiket a' rebellisek bizonyosan mind le-vagdaltanak volna, hogyha utóljára kelve, a' réájok szorított kártátsok sűrű tüzei által, a' magok visszafelé vonásokra nem kényszerítették volna. *Konstántzinápolyban* nagyon vigyáznak, hogy a' közönséges tsendesség valamiképpen fel ne háborittattassék annyival is inkább, hogy miólta a' Frantziák Török Országban el-szaporodni kezdettenek, azólta az általak el-szorattatott békételenség magva, igen nagyon ki-kezdett kelni.

Zemlinből Aug. 16-kán. A' *Belgrádi* Konsul *Jani Kalfa*, az attyától, ki is *Konstántzinápolyban* Udvari Bankier, egy hozzája küldetett *Estaffette* által olyan parantsolatot vett, hogy minden dolgaiban jó rendet igyekezzék tartani, mivel a' jelek, a' mellyek magokat mutogatják, olyanoknak lenni láttzanak, hogy a' közönséges tsendesség fel-fogna háborittatni; a' *Konstántzinápolyi* Frantzia követnek, éppen nem az inye szerezéséért es-

vén az, hogy a' Frantziák onnan el-küldettettek, azért igen fennyen, és kemény hangon kezdett beszélni, a' honnan már *Konstántzinápolyban* azt kezdték beszélni, hogy mivel a' keresztény hatalmasságok, magok között már békélni kezdetenek, azért úgy láttzik, hogy a' Törököknek kelletnék a' háborúba belé avatkozni, a' minthogy a' hadi készületek Török Országban nagyon is tettetnek, mellynek fundamentumául némelleyek az oda való rebelliseket tartják, mások pedig azt csak vakittásnak lenni gondolják.

B é t s.

Az Udvari Felsőes Királyi Kamara, egynehány esztendőktől fogva, egyesítette lévén, a' *Tseh* Orzági Kir. Udv. Cancellariával, ezen két Dicasteriumokat illető dolgok, a' Cs. Kir. Fő Directorium nevezete alatt igazgattattak, mostan pedig hasznosóbbnak lenni találván Ő Felsőes, ezen két Dicasteriumokat egymástól újra elszakasztani, azért egyik a' másiktól el is választattak, és a' Kamarán lévő Praesesség, az alsó Austriai Kormányzéknél eddig vólt Praeses, Gróf *Saurau Ferentz* Urra bizattatott modo provisorio, a' ki mellé *Degelman* és Gróf *Révay Péter* Ur Ő Excellentziája rendeltettek segittségül. — Ezen újj Kamarához első tanátsosnak, Báró *Bartenstein* Urat, méltoztatott Ő Felsőes kegyelmesen ki-rendelni.

A' Status Consiliarius, és a' *Sz. István* Rendje Kommandatora, Mlgs. *Isdentzi Jósef* Ur régtől fogva való hivséges és fontos szolgálatját meg-tekinteni méltoztatván Ő Felsőes, az azzal való különös meg-elégedésének jeléül, a' Temesvármegyében lévő *Monostor* nevezetű Kameronális Jólzágot, minden taxa fizetésen kívül, a' *Monostori Praedicatum* névvel méltoztatott Ő Felsőes a' fennebb említett Status Consiliarius Urnak nagy kegyelmesen conferalni.